

92 vuotta täyttävä Maj pelaa yhä koripalloa

HARRASTUS

Marraskuussa 2016 espoolainen Maj Forsman pelasi maailman vanhimpana koripallon sarjapelin. Tänä vuonna 92 vuotta täyttävän Majn pelit Leppävaaran Pyrintön Ladyissä jatkuvat.

Mäkkylän koululla on maanantai-ilta viikosta, kun jumppasalin koripallovuoro vaihtuu pienistä alakoululaisista Leppävaaran Pyrintön ikänaisten, LePy Ladiesin treeneihin.

Ladyjen keski-ikä on 75 vuotta, mutta yksi porukasta on selkeästi yli senkin: tänä vuonna 92 vuotta täyttävä Maj Forsman-Vakio liikkuu yhä ketterästi ja tekee treenin aikana useita pussitukia. Joukkueessa on kahdeksan pelaajaa. Mutta kun usein käy niin, että harjoituksiin tulee vain viisi pelaajaa, pelaa Maj silloin molemmissa joukkueissa, että pelit saadaan pelattua.

Syksyllä 2016 Maj kutsuttiin pelaamaan LePyn Black Horse -joukkueen riveissä sarjapeli seuran juhluvuoden kunniaksi. Maj kävi vain pyörähtämässä kentällä, mutta onnistui siinä lyhyessäkin ajassa heittämään korin ja kaksi pistettä.

Silloin numerolla 90 pelannut Maj teki maailmanennätyksen: hänestä tuli kaikkien aikojen vanhin koripallon sarjaottelussa pelannut pelaaja.

Maj itse ei enää maailmanennätyksestään hihku. Pikemminkin hän suhtautuu siihen hymyillen. –No, sehän oli vain sellainen lyhyt käynti, minut kutsuttiin kentälle seuran 85-vuotisjuhlan kunniaksi. En ole sen jälkeen haikaillut peleihin, eihän nyt kukaan näin vanhaa naista kilpajoukkueeseen ota, hän nauraa.

Pelasi jo sotavuosina

Maj näyttää vanhaa valokuvaa LePyn naisten joukkueesta vuodelta 1946. Joukkue oli perustettu kaksi vuotta aiemmin. Eturivissä oikealla istuu kyykistyneenä hän itse. Kuvan seitsemästä naisesta vain Maj on elossa.

Sodan päätyttyä syksyllä 1944 vapautuivat myös LePyn mieispelaajat asepalveluksesta, ja joulukuun alussa tytöt järjestivät palaaville mies-pyrintöläisille suurten seurojen tapaan tervetuliaisjuhlan suomalaisella kansakoululla.

Kuka?

- Nimi: Maj Forsman-Vakio
- Syntynyt: 1926 Helsingissä
- Kotipaikka: Espoo
- Perhe: leski, 2 lasta, 4 lapsenlasta
- Mistä tunnetaan: teki maailmanennätyksen pelaamalla 90-vuotiaana koripallon sarjapelin syksyllä 2016, jatkaa edelleen koripalloilua.

Seura on edelleen sama kuin Maj Forsman-Vakion aloittaessa koripallon pelaamisen sotavuosina: Leppävaaran Pyrintö.

”Kun Leppävaaraan kauan sitten valmistui ensimmäinen urheilukenttä, juoksin avajaisissa viestiä.”

–Silloiset joukkueetoverini pelaavat nyt yläkerrassa enkelten joukkueessa, Maj sanoo kuvaa katsoessaan.

Arviolta parikymmentä vuotta nuorempi pelikaveri kehuu treenitauolla Majn tänäkin päivänä osuvan koriin sitä tarkemmin, mitä enemmän pääsee heittämään.

Kun Leppävaaran Pyrintö perustettiin vuonna 1931, se oli Suomen ensimmäisiä seuroja, joissa oli mahdollisuus pelata koripalloa. Koripallon seuraan tuonut professori **Vladi Marmo** pelasi itse Suomen ensimmäisessä miesten koripallomaajoukkueessa.

Vaikka LePy on järjestänyt muitakin urheilukäytöksiä, niin koripallo on sen sydän.

Leppävaara on muutenkin

tärkeä osa suomalaista koripallohistoriaa. Hyvin monen ”lepuskilaisten” omakotitalon nurkalla tai takapihalla komeili jo 1950–1960-luvuilla koripalloteline ja kenttä raivattiin LePyiläisten talkoovoimin jopa umpimetsään.

Pelit paljain varpain

Majn oma perhe muutti Helsingistä Espooseen hänen ollessaan vielä pieni vauva 1920-luvulla.

Kun Maj alkoi pelata sotavuosina, kaikesta oli pulaa: sortisit tehtiin lakanoista ja puserot neulottiin verhokankaasta.

Sota-aikana ei myöskään pelattu hienoilla Jordan-koripallotossuilla, vaan suurin osa pelaajista meni kentälle paljain varpain.

Nahkaakin sai sota-aikana ostaa vain kortilla, mutta suutari teki Majille salaa nahkapallon.

Niin painavan, että sitä kukaan tuskin jaksaisi heittää tänä päivänä.

–Pienestä työstä asti liikunta kuului elämään muutenkin. Koripallon lisäksi harrastin voimistelua. Sodan jälkeen pääsin esiintymään kansainvälisessä voimistelutapahtumassa kuuluisalla Berliinin olympiastadionillakin.

Sillä samalla, missä ”herra Hiltunen” oli seurannut kisoja Saksan isännöidessä kesäolympialaisia 1936. Olen myös juossut ja hiihtänyt kilpaa. Kun Leppävaaraan kauan sitten valmistui ensimmäinen urheilukenttä, juoksin avajaisissa viestiä.

Tanssiharrastus vei Majn esiintymään 1950-luvun alkuvuosina Kansallisteatterin lavallekin.

–Liikuntataiteilija **Kaarina Kuoppamäki** teki näytelmiin

tanssit, yhdessäkin näytelmässä oli seitsemän tanssia. Tapasin niihin aikoihin mieheni ja hän jaksosi katsoa viisi näytöstä, kunnes sai tarpeekseen, Maj hymyilee.

Takaisin kentälle 1971

Koripallon pelaaminen jäi, kun perheeseen syntyi 1950-luvulla kaksi poikaa. Takaisin se tuli, kun Maj halusi taas päästä pussittamaan palloa. Vanhojen pelikavereittensa kanssa hän pyysi Leppävaaran Pyrintöä perustamaan varttuunille naispelaajille oman joukkueen.

–Sen jälkeen olen pelannut tauotta näihin päiviin asti. Silloin mukana oli vielä niitä vanhoja sota-aikojen pelikavereita, jotka nyt pelaavat siellä enkelten joukkueessa.

Koripallon ohessa edelleen

myös hiihtoa harrastava Maj kulki yhdeksänkymmppiseksi asti treeneihin Mäkkylän koululle omalla autolla. Nyt hän on siitä luopunut.

–Se on aika hirveä paikka, kun on ajanut autoa 60 vuotta. Onneksi pääsen pelikavereiden mukana treeneihin joka maanantai-ilta.

Jo 30 vuotta leskenä eläneelle Majille pelaamisen lisäksi LePyn Ladiesissa on tärkeää myös yhdessä elää.

–Elämä on täynnä murheita, on tärkeää nauraa ja huutaa paljon yhdessä. Täällä me myös kerromme toisillemme asioita, joista ei muualla puhuta.

Leppävaaran historioitsija Kauppakeskus Sellon ohi Kehä I-tietä ajavalle Leppävaara näyttäv-

tyy helposti suurena ja persoonattomana liiketalokeskittymänä.

Vaikka Maj itse asuu nykyään etäämpänä Espoon Lähderannassa, ovat leppävaaralaisuus ja Leppävaaran Pyrintö kuitenkin suorastaan osa hänen identiteettiään.

–Olen kertonut tarinoitani Leppävaara-seuran julkaisemissa, **Arja** ja **Markku Salmen** toimittamissa historialluisissa. Kun kerron tämän päivän lapsille Leppävaaran pelloilla laiduntaneista **Selenin** tädin lehmistä, he katsovat minua kuin hoperöä. Onneksi minulla on ajoista valokuvia.

Kotiin Leppävaaraan äidin luokse turvaan Maj juoksi teini-

Leppävaaran Pyrintön nuorten naisten koripallojoukkue vuonna 1946, Maj Forsman-Vakio edessä oikealla. Vain Maj on enää joukkueesta elossa ja jatkaa pelejänsä.

Maj heittää pallon koriin edelleen näppärästi, vaikka hän täyttää tänä vuonna jo 92 vuotta.

ten pommikoneiden lentäessä taivaalla.

–Kaikki lapset määrättiin juoksemaan stadionin kentille turvaan, kun luotettiin siihen, etteivät koneet ala pommittamaan lapsilauvoja. En totellut, vaan lähdin juoksemaan silloista vanhaa Turuntietä Leppävaaraan kotiin äidin luokse. Äitihän se oli lapsen tärkein turva, kun isä oli viisi vuotta sodassa. Matkan varrella näin paljon muitakin pommituksia pakoon lähteneitä.

Siivoa elämää Seuraansa Leppävaaran Pyrintöä Maj kiittelee vuolaasti. Vaikka Suomen kolmanneksi suurin koripalloseura panostaa vahvasti juniorikorikseen, sen suojissa harrastaa myös useita aikuisten harrastajajoukkueita, ja se jär-

jestää harjoitusvuoroja Ladiesin ikänaissillekin. Kaikkiaan se järjestää aktiviteetteja tuhannelle urheilusta innostuneelle.

Maj on varma, ettei hän olisi 91-vuotiaana niin hyvässä kunnossa kuin nyt, jos hän ei olisi koko elämänsä ajan liikunnut aktiivisesti. Työuransa hän loi toimistotöissä, virkailijana vakuutusallalla.

–Olen elänyt aika siivosti. En ole polttanut tupakkaa, enkä rähjänyt enkä rypännyt, kun kaikki alkoholi maistuu minusta pahalta.

Omat pojat ovat kyllä jo neuvoneet ”mutsia” lopettamaan koripallon, ettei tämä satuttaisi itseään.

–Siihen olen vastannut, että pelaan niin kauan kuin jaksan, Maj naurattaa.

TIMO KIISKI